

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۱» - عبارات «پ» و «ت» مربوط ویژگی‌های ادبی در سبک خراسانی هستند.
(سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (پایه دهم - درس ششم - سبک‌شناسی) (آسان)
- ۲- گزینه «۴» - موارد نادرست:
الف) زبان پارتی در دوره اشکانیان و اوایل دوره ساسانی رایج بود.
ت) این دو مجموعه (درخت آسوریک و یادگار زبیران) هر دو اصل پارتی دارند.
(سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه دهم - درس چهارم - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۳- گزینه «۱» - مکاتیب و مجالس سبعه: مولانا / صد پند و رساله دلگشا: عبید زاکانی / نفحات الانس و بهارستان: جامی / عشاق‌نامه و لمعات: فخرالدین عراقی (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۴- گزینه «۳» - بررسی گزینه‌ها از نظر قلمرو فکری:
گزینه «۱»: پرهیز از زهد ریایی: از ویژگی‌های فکری سبک عراقی
گزینه «۲»: اعتقاد به قضا و قدر: از ویژگی‌های فکری سبک عراقی
گزینه «۳»: مدح و ستایش پادشاه: از ویژگی‌های سبک خراسانی
گزینه «۴»: پرداختن به عشق: از ویژگی‌های فکری سبک عراقی (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (پایه یازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۵- گزینه «۱» - «شمس و طغرا» اثر محمدباقر میرزا خسروی و «بره گمشده راعی» از آثار هوشنگ گلشیری است.
(سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۶- گزینه «۲» - «داستان باستان» از میرزا حسن خان بدیع، «جای پای خون» اثر سیدمهدی شجاعی، «همسایه‌ها» از احمد محمود و «تهران مخوف» از آثار مرتضی مشفق کاظمی است. (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۷- گزینه «۲» - این گزینه مربوط به سبک هندی، یعنی اوایل قرن یازدهم تا اواسط قرن دوازدهم است.
(سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات) (متوسط)
- ۸- گزینه «۴» - این سؤال را می‌توان با «محبوب‌القلوب» که نثری مصنوع دارد، پاسخ داد. (سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - سبک‌شناسی) (دشوار)
- ۹- گزینه «۳» - جای پای خون اثر سیدمهدی شجاعی است. (سراسری داخل کشور - ۹۹) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات) (آسان)
- ۱۰- گزینه «۴» - در ابیات صورت سؤال و هر سه گزینه دیگر استعاره‌های مکنیه به کار رفته، اما در گزینه «۴» استعاره از نوع مصرحه است. «تراویدن مهتاب، کام حرص، سلام کردن باغ، پیاده رفتن سبزه، سوار رسیدن غنچه، ترشروی گردون و خنده برق» همگی از نوع مکنیه هستند. در گزینه «۴»، «لعل» استعاره مصرحه از لب است. (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (دشوار)
- ۱۱- گزینه «۳» - تشبیه: «کوه جنون» اضافه تشبیهی است. / استعاره: «خنده بهار» استعاره مکنیه است. / ایهام تناسب: «شیرین» در معنای مزه شیرین و «شیرین» به‌عنوان معشوقه که با فرهاد تناسب دارد. / حس آمیزی: خنده شیرین (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (متوسط)
- ۱۲- گزینه «۲» - آرایه‌ها:
کنایه: «ت» / «سیه‌روزی» کنایه از بیچارگی و بدبختی
جناس: «الف» / وفا و جفا - بر و سر
ایهام تناسب: «ب» / «مات و شاه» در دایره معانی شطرنج با هم تناسب دارند.
استعاره: «ت» / «زلف سرکش» استعاره مکنیه است. «سر بر زانو گذاشتن بنفشه» نیز تشخیص و استعاره مکنیه است.
لف و نشر: «پ» / «مژه و ابرو» یا «تیر و کمان» (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (متوسط)
- ۱۳- گزینه «۱» - در این گزینه «گلستان» استعاره مصرحه از «دنیا» است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: «سر» مجاز از موی سر است.
گزینه «۳»: «ماه و خورشید» مجاز از کل ستاره‌ها و سیاره‌ها است.
گزینه «۴»: «کتاب» مجاز از قرآن و محتویات و سوره‌ها و آیه‌های آن است. (سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه یازدهم - درس نهم - آرایه‌های ادبی) (آسان)
- ۱۴- گزینه «۲» - جناس: ریزد و خیزد / استعاره: بهار (استعاره از معشوق)، یاقوت (استعاره از لب او) و شهد و شکر (استعاره از سخنان شیرین یار) / موازنه: کلمات مصرع اول با قرینه‌های خود در مصرع دوم سجع‌های متوازی و متوازن دارند. / اغراق: در نورانی بودن چهره یار و شیرینی کلام او اغراق کرده است. (سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (متوسط)

۱۵- گزینه «۴» - در گزینه «۴» حسن تعلیل وجود ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تلمیح به داستان حضرت یوسف و برادرانش دارد. - رخ مجاز از قسمتی از صورت است و چشم مجاز از نگاه است.
گزینه «۲»: مصراع اول و دوم هر دو کامل هستند و یکی برای دیگری مثال است (اسلوب معادله). این که حرص غلاف داشته باشد، استعاره مکنیه است (حرص به شمشیر تشبیه شده، مشبّه به حذف و ویژگی‌های آن ذکر شده است).
گزینه «۳»: حلاج: ایهام: ۱- حسین بن منصور حلاج، ۲- پنبه زن - مینا می‌تواند استعاره از دهان باشد که می‌گوید از آن پنبه برممدار؛ یعنی سخن مگو. (سراسری داخل کشور - ۹۹) (ترکیبی - آرایه‌های ادبی) (دشوار)

۱۶- گزینه «۳» - بررسی ابیات:

الف) «گویم» در مصراع اول به معنای «فعل گفتن» است و در مصراع دوم به معنای «گوی و توپ» است.
ب) «بری» در مصراع اول صفت است و به معنای «تهی و پاک» می‌باشد، اما در مصراع دوم «فعل مضارع التزامی از مصدر بردن» است.
ت) «نیست» در مصراع اول به معنای «وجود ندارد» و در مصراع دوم «فعل اسنادی» است.

در ابیات «ب» و «ت» به ترتیب «به من» و «تو باشد» ردیف هستند. (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (پایه دهم - درس دوم - دانش ادبی) (دشوار)
۱۷- گزینه «۲» - کلمات قافیه «آیم، بیاریم» / حروف الحاقی «یم» / حروف اصلی مصوت بلند «ا» طبق قاعده یک. سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمات قافیه «شاعری و نشمری» / حروف الحاقی «ی» / حروف اصلی «رَ یا - رُ» طبق قاعده دو

گزینه «۳»: کلمات قافیه «قضا، رضا» / حروف اصلی مصوت بلند (۱) طبق قاعده یک

گزینه «۴»: کلمات قافیه «چلیپای، پای» / حروف الحاقی «ی» / حرف اصلی مصوت بلند (۱) طبق قاعده یک

(سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه) (دشوار)

۱۸- گزینه «۲» - اختیار ابدال: تبدیل «فعلن» در انتهای مصراع اول به «فعلن» (باشد نیست)

بلند بودن هجای پایانی: نیست

بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: هجای آخر «سایه» به ضرورت وزن، بلند خوانده می‌شود.

(سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (پایه دوازدهم - ترکیبی - اختیارات شاعری) (متوسط)

۱۹- گزینه «۱» - وزن این مصراع: فاعلاتن مفعولن فاعلاتن مفعولن یا فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن

(سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه دوازدهم - ترکیبی - وزن شعر) (متوسط)

۲۰- گزینه «۴» - وزن گزینه «۴»: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن. سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

گزینه «۲»: مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فععلن

گزینه «۳»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن (سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه یازدهم - درس یازدهم - اوزان شعری) (دشوار)

۲۱- گزینه «۳» - در این بیت تنها یک بار از اختیار بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه استفاده شده است. (کسره اضافی در «آب قدمش»)

(سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (پایه دوازدهم - ترکیبی - عروض و قافیه) (متوسط)

۲۲- گزینه «۲» - واژه‌های قافیه «جمالت، جلالت» و «ت حروف الحاقی و «ال» حروف اصلی است و حرف روی «ل» است. سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وزن شعر: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن یا مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستف

گزینه «۲»: در مصراع دوم «ی» میانجی بعد از «کوکبه» بلند می‌شود.

گزینه «۴»: کلمات قافیه «جمالت و جلالت» حروف اصلی «ال» است و طبق قاعده دو است و حروف الحاقی تبصره یک است.

(سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (پایه یازدهم - درس یازدهم - عروض و قافیه) (متوسط)

۲۳- گزینه «۴» -

از	پای	ف	تا	دیم	چ	آ	مَد	غَ	م	هج	ران
-	U-	-	-	U-	-	-	-	U	U	-	-
دَر	درد	بِ	مُر	دیم	چ	از	دَس	ت	دَ	وا	رفت
-	U-	-	-	U-	-	-	-	U	U	-	کَل

بیضی ← بلند - مستطیل ← کشیده (سراسری داخل کشور - ۹۹) (ترکیبی - عروض و قافیه) (متوسط)

۲۴- گزینه «۴» - محتوای مشترک تمام ابیات جز بیت ۴، «جاودانگی عشق» است، در حالی که در بیت چهارم شاعر به «فتنه‌انگیزی چشم معشوق»

اشاره کرده است. (سراسری داخل کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)

۲۵- گزینه «۴» - مفهوم مشترک عنوان سؤال و گزینه «۲»: راضی بودن به رنج‌ها و سختی‌هایی که از جانب معشوق به عاشق می‌رسد. سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شکایت از معشوق به دلیل بی‌اعتنائی

گزینه «۳»: دل و جان عاشق در معرض جفا و بلای معشوق است.

گزینه «۴»: با آمدن معشوق، گرفتاری‌ها و رنج‌های عاشق برطرف می‌شود. (سراسری خارج از کشور - ۱۴۰۰) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)

۲۶- گزینه «۲» - ت) عدم آگاهی: انسان غافل که یوسف را رها می‌کند و به دنبال کاروانیان می‌رود هرگز رخ بهبودی را نمی‌بیند.

الف) برگی که در بهار خشک شده باشد از خزان هیچ ترسی ندارد (آسوده‌خاطر) است.

ب) عنان نفس داشتن کنایه از کنترل کردن نفس است (خویشتن‌داری).

پ) توصیه به فروتنی: کسی که در آستان جا دارد (فروتن است)، جایگاه واقعی‌اش صدر و بالاست و فروتنی باعث تعالی می‌شود.

(سراسری داخل کشور - ۹۹) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)

۲۷- گزینه «۳» - در گزینه «۳» به تقابل عقل و عشق اشاره دارد که عقل گرفتارکننده و عشق رهایی‌بخش و بی‌نیازکننده است.

(سراسری داخل کشور - ۹۹) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (دشوار)

۲۸- گزینه «۲» - مفهوم مشترک بیت گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»، مانع میان انسان و خداوند را جسم انسان می‌داند که باید برداشته شود، در بیت

دوم به این مطلب اشاره دارد که کسی مکان قرارگیری روح در جسم را نمی‌شناسد. (سراسری داخل کشور - ۹۸) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (دشوار)

۲۹- گزینه «۱» - مفهوم عبارت سؤال، تهدید معشوق به رفتن است. در سه بیت پایانی نیز اشاره به مفهوم مقابل آن یعنی وابستگی و دل‌نکندن

دارد. مفهوم بیت نخست، با مفهوم بیت سؤال همخوان است. (سراسری داخل کشور - ۹۸) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)

۳۰- گزینه «۳» - مفهوم مشترک ابیات سؤال با گزینه «۳» این است که با وجود دردهای درونی، ظاهری خوش دارم.

گزینه «۱»: گرفتاری به خود و خودبینی

گزینه «۲»: رنج‌های زندگی

گزینه «۴»: شکوه از روزی اندک و پرنج (سراسری داخل کشور - ۹۸) (ترکیبی - قرابت مفهومی) (متوسط)